

Rajmund Kowalski

Korespondencja

Palestra 6/8(56), 89-90

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KORESPONDENCJA

Redakcja „Palestry” otrzymała zamieszczony niżej list, poruszający jedną z najbardziej dotkliwych bolączek naszego życia społecznego, a mianowicie tzw. pokątniactwo, które Autor listu trafnie nazywa „czarnym rynkiem w obrocie prawnym”.

Do
Redakcji „PALESTRY”
w Warszawie
Bracka 20

Patologiczne zjawiska w adwokaturze nie mogą być tolerowane i walka z nimi jest konieczna. Mówiąc jednak o tym, niepodobna nie zwrócić uwagi na istnienie patologicznych zjawisk poza adwokaturą, a mianowicie na zatrważające zjawisko „obsługi” naszego społeczeństwa przez niezliczoną rzeszę wszelkiego autoramentu pokątnych doradców.

Jest to prawdziwa plaga naszego powojennego życia. Podczas gdy adwokaci często cierpią na brak pracy, pokątniarze, których usługi są znacznie droższe od adwokackich, mają pełne ręce roboty. Ich inicjatywie i „wynalazczości” zawdzięczamy całe nowe dziedziny obrotu prawnego żeby tylko wymienić niezliczoną ilość tak niezwykle szkodliwych wśród wieśniaków umów kupna-sprzedaży gruntów „na kartki”, a więc bez uporządkowania tytułów własności i bez zawarcia aktu notarialnego. Sumy tych „umów alienacyjnych” sięgają w skali krajowej miliardów złotych. Ich skutki zabagniły stosunki własnościowe na wsi na dziesiątki lat, naraziły bardzo wielu nieświadomych obywateli na niepowetowane straty. Pokątniarze ci są autorami masy podań, skarg i zażaleń płynących nieprzerwaną lawiną pod adresem różnych władz i urzędów z sądami włącznie. Zdarza się, że niektórzy z tych pokątnych doradców podejmują się interwencji we władzach i urzędach centralnych. Najczęściej interwencje te przeprowadzają w towarzystwie swego „klienta”.

Pokątniarze ci najczęściej nie mają ukończonego wykształcenia podstawowego. Przebija to z nieporadnych sformułowań ich „prac” pisemnych.

Cała ta masa świadczonych przez owych pokątnych doradców „usług prawnych” nie podlega żadnej kontroli państwowej ani społecznej. Jest to cały nie zorganizowany i — z natury rzeczy — pozostający w ukryciu proceder. W dodatku proceder dochodowy. Jego przedstawiciele codziennie pobierają za swe wątpliwe usługi wynagrodzenie, wprawiają bezustannie w ruch mechanizm organów państwowych. Jakże często w ruch niepotrzebny, a więc szkodliwy. Pokątniarze ci są często autorami niesamowitych niekiedy petycji, żądań i pozwów. W razie niepowodzenia podtrzymują w swym kliencie ducha pieniactwa, skłaniają go do poruszania wszelkich możliwych instancji. Zwłaszcza władze naczelne i Komitet Centralny Partii „zawdzięczają” tym pokątnym doradcom niezliczone ilości wszelkiego rodzaju pism i podań.

Wytłania się pytanie: czy obecnie, wobec okrzepnięcia organizmu naszego Państwa, wobec uporządkowania spraw administracyjnych, nie czas już skończyć z tą plagą pokątnych pisarzy i pokątnych doradców? Wydaje się, że sprawa dojrzała do tego, by się nią zająć. Jest to sekretna choroba, która trapi nasze społeczeństwo. W interesie więc społecznym należy wypowiedzieć jej zdecydowaną i nieubłaganą walkę. W miesiącu kwietniu br. w „Trybunie Ludu” pojawił się ciekawy artykuł na temat stworzenia społecznych poradni prawnych. Autor nie wskazał, kto miałby udzielać porad w owych poradniach. Wydaje się, że gdyby poradnie te obsadzić nawet osobami mniej kompetentnymi, byłby to już pewien postęp w stosunku do tego, co reprezentują dotychczasowi pokątni doradcy, tworzący prawdziwy czarny rynek w sektorze obrotu prawnego (i nie tylko prawnego). Skoro zdołaliśmy zlikwidować podziemie gospodarcze, nie widzimy przeszkód, by przystąpić do likwidacji również podziemia „prawnego”.

RAJMUND KOWALSKI